

ISSUES WITHIN THE TEXT OF **ישתבח**

While studying the placement of **פסוקי דזמרה שירת הים** within **ישתבח**, we reviewed the comment of the **טור** that the number of words of praise that are found in **ישתבח** was determined by words in **ויברך דויד** and **שירת הים**.

טור- א"ח-סימן נא'-... ושירת ים. והטעם לפי שכל אותם ט"ו לשונות של שבת הסדורים בברכת ישתבח דורש במכילתין מתוך שירת הים ומתוך אותן פסוקים של ויברך דויד.

These are the words of praise referred to by the **טור**:

(1) שִׁיר (2) וּשְׁבַחָהּ, (3) הִלֵּל (4) וְזָמְרָה, (5) עֲזֹ (6) וּמְשָׁלָהּ, (7) נִצַּח, (8) גְּדֹלָה (9) וּגְבוּרָה, (10) תְּהִלָּה (11) וְתַפְאֵרֶת, (12) קְדוּשָׁה (13) וּמְלָכוּת. (14) בְּרָכוֹת (15) וְהוֹדָאוֹת מְעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

The number "15" plays another role within **ישתבח** as the number of words in the **ברכה** within **ישתבח**:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, (1) א-ל (2) מְלֶכֶךְ (3) גְּדוֹל (4) בְּתִשְׁבָּחוֹת, (5) א-ל (6) הַהוֹדָאוֹת, (7) אֲדוֹן (8) הַנִּפְלְאוֹת, (9) הַבוֹחֵר (10) בְּשִׁירֵי (11) זְמִירָה, (12) מְלֶכֶךְ, (13) א-ל, (14) חֵי (15) הָעוֹלָמִים.

What is the significance of the number 15?

ספר אבודרהם- ישתבח- שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח [גדולה] וגבורה תהלה ותפארת קדושה ומלכות ברכות והודאות לשמך הגדול כל אלו ט"ו לשונות של שבת כנגד ט"ו שיר המעלות שאמר דוד, וכנגד ט"ו מעלות²⁹ הסדורים בהגדת פסח... ויש כאן בא-ל ההודאות חמש עשרה תיבות כנגד חמש עשרה מעלות שבמקדש שעולים מעורת נשים לעזרת ישראל שעליהם עומדים הלויים בשיר (מדות פ"ב מ"ה).

Rabbi Yisaschar Jacobsen in his book: **נתיב בינה** concludes from this comment as follows: **לפי הסברה זאת בבחירת המספר חמש עשרה הרי פסוקי דזמרה כעין תחליף לשיר הלויים.**

The **סידור עבודת ישראל** provides another explanation:

וכנגד ט"ו תיבות שבברכת כהנים שכשם שמברך אותנו בט"ו, כך אנו משבחים אותו בט"ו.

The **זוהר** in **א' עמ' א'** opines that there are only thirteen words of praise:

כיון דמטי בר נש לישתבח נטל קב"ה ההוא כתרא ושוי ליה קמיה וכנסת ישראל שריאת

“When the *Yishtabah* hymn is reached, the Holy One takes this crown and sets it before Him, and the Community of Israel

לאתתקנא למיתי קמי מלכא עלאה. ואצטריך לאכללא לה בתליסר מכלין דרחמי עלאי

prepares herself to meet her King. She must be attended by the thirteen attributes of the Divine Mercy wherewith she is blessed.

דמנהון אתברכת. ואינון תליסר בוסמין עלאין כמה דאת אמר (שיר ד) נרד וכרכום קנה

These are the thirteen aspects of praise, as it is written in the Song of Songs (Ch. 4) Nard and saffron; calamus and cinnamon,

29. The דיינו song.

וקנמון וגו' והכא אינון. 1) שיר 2) ושבתה 3) הלל 4) זמרה 5) עוז 6) וממשלה 7) נצח
 enumerated during the course of that hymn: song, praise; hymn and psalm; strength and dominion; victory, power
 8) גדולה 9) וגבורה 10) תהלה 11) ותפארת 12) קדושה. הא תריסר. ולבתר לחברא לה
 and greatness; adoration and glory; holiness-these together make twelve, and unto these is added *Malkuth*- sovereignty- which is
 בהדייהו ולומר 13) ומלכות והווי תליסר בגין דאיהי מתברכא מנייהו. ועל דא איצטריך
 the thirteenth, and whose office is to unite all the rest in one bond, for it (Sovereignty) receives blessings from the others.
 בשעתא דאתכלילת בינייהו לשוואה לבא ורעותא בהאי ולא לישתעי כלל דלא לפסוק
 Because of these things the worshipper must concentrate his whole mind upon these thirteen attributes, and be careful not to
 בינייהו.
 disturb their sacred unity by conversing between the lines of the hymn³⁰.

Who authored *ישתבח*? Here is one opinion:

ספר אבודרהם- ישתבח- ותמצא כי שמך לעד מלכנו הא- ל ראשי תיבות שלמה. ואיפשר
 כי החכם שהבר זה היה שמו כן ועשאו לכבוד שלמה המלך.

There is a bit of an anomaly in the *לשון* of the opening sentence in *ישתבח*. It begins with
ישתבח שְׁמֶךָ-praised be Your name. Later we recite *כִּי לְךָ נָאָה*-for unto You, our G-d,
 song and praise are becoming. Why do we begin by speaking indirectly to G-d; i.e.
 speaking of G-d's name and only later do we address G-d directly. This issue was raised by
 פירוש התפילות והברכות in his רבינו יהודה ב"ר יקר:

יש עוד לפרש מתחילה כי על זה אמר ישתבח, על שם דאמרינן בספרי (דברים לג, ה') ויהי
 בישראל מלך- כשישראל שוים בעצה אחת מלמטה שמו הגדול משתבח למעלה שנא' ויהי
 בישראל מלך. אימתי? בהתאסף ראשי עם. [ספרי- ואין אסיפה אלא זקנים שנאמר (במדבר
 יא) אספה לי שבעים איש מזקני ישראל] לכן יש לומר כי קודם שמתחיל ישתבח לא קם החזן
 ואין צורך אסיפת מנין. אבל כשמתחיל החזן צריך אסיפה. וזהו מנין. ולכן לפעמים קם החזן
 ואמר ישתבח לפני התיבה ולכך אומר מיד כי לך נאה ה' אלוקינו; עכשו מדבר לקב"ה.
 מתחילה שאמר ישתבח, דבר לשמו; וזהו תימה, אלא רוצה לומר כי כולנו מודים לו,
 כדאמרינן בספרי זה א- לי ואנוהו- כשאני מודה לו הוא נאה, כשאין אני מודה לו כביכול
 בשמו הוא נאה, ואינו רוצה לומר בו, וכיון שכלנו מודים לו על כן אנו יכולים לומר כביכול
 כי לך נאה, פירוש אפילו לך נאה נוכל לומר.

With this explanation, רבינו יהודה ב"ר יקר demonstrates how the opening sentence of
ישתבח expresses the transition that is taking place in *תפלת שחרית* when we complete
 ברכות קריאת שמע and begin *פסוקי דזמרה*. We are proceeding from an activity that is
 being performed by individuals, *פסוקי דזמרה*, to an activity that is being performed by a
 group, *קדיש*, *ברכו*, *שמע*, *קריאת שמע*, *עשרה* and *קריאת שמע*.

30. English translation reproduced from the Davka Corp. CD- Soncino Classics.

TRANSLATION OF SOURCES

א"ה-סימן נא' טור-What is the reason that we recite Shirat Hayam as part of Pseukei D'Zimra? The reason is that the 15 words of praise that are found in the prayer Yishtabach correspond to words found in Shirat Hayam and the prayer V'Yivarech David.

ספר אבודרהם- ישתבח-The 15 words of praise that are found in the prayer Yishtabach correspond to the 15 prayers of Shir Hamaalot that King David composed and correspond to the 15 matters for which we express our gratitude in the prayer Dayenu at the Seder table. . . There are 15 words in the blessing of Yishtabach which correspond to the 15 steps in the Beit Hamikdash that separated the section where women sat with the section in which the men sat on which the Levites stood and sang their songs.

נתיב בינה-According to this thought, the number 15 was chosen to demonstrate that Pseukei D'Zimra were instituted to be a substitute for the songs that the Levites sang in the Beit Hamikdash.

סידור עבודת ישראל-The 15 words of praise found in the prayer Yishtabach correspond with the 15 words that form the Blessings of the Kohanim. This teaches us that just like G-d blesses the Jewish people with 15 words so should the Jewish people praise G-d with a set of 15 words.

ספר אבודרהם- ישתבח-You will find that the first letters of the words: Shimcha La'ad Malcheinu H'Ail together form the four letters in the name Shlomo. It may be that the wise man who authored the prayer Yishtabach was named Shlomo and authored the prayer in honor of King Shlomo.

רבינו יהודה ב"ר יקר-It is necessary to further explain that the prayer Yishtabach was authored based on what we learned in the Midrash Sifrei (Deutoronomy 33,5) on the verse: And he was king in Jeshurun; when the Jewish people is united by one idea on this world, G-d's name is praised in the heavenly world as the verse states: And He was king in Jeshurun. When? When the elders of Israel congregate together. (Sifrei: the word gathering connotes elders as the verse states: (Numbers 11) Gather for me 70 elders from within Israel.) Therefore we can conclude that before we begin Yishtabach, there is no need for a prayer leader nor for a gathering of ten men. But when the prayer leader begins to lead there is a need for a gathering. That is the gathering of a minyan of ten. On occasion the leader will begin with the words Yishtabach Shimcha before reaching the platform but once he reaches the platform he must recite 'Ki Licha Na'eh Hashem Elokeinu. At that point he is speaking directly to G-d. But when he began Yishtabach, he was speaking of G-d's

name. That would appear to be a problem but for the fact that he wants to say that we acknowledge G-d. As we learned in the Sifrei: Zeh Aili V'Anvayihu-when I acknowledge G-d, G-d is beautiful. When I do not acknowledge G-d , G-d is still beautiful in name but I do not acknowledge G-d directly. Since we acknowledge G-d , we have earned the right to say directly to G-d: You are beautiful; meaning that we are allowed to say directly to G-d You are beautiful.